

ДЕЯКІ АСПЕКТИ АНТРОПОСОФСЬКОЇ МЕДИЦИНИ І ФАРМАЦІЇ*Коритнюк Р.С.¹, Давтян Л.Л.¹, Вишневецька Л.І.²*¹Національна медична академія післядипломної освіти імені П.Л.Шупика,
м. Київ²Національний фармацевтичний університет, м. Харків

Вступ. Сучасна академічна медицина прагне пізнати людину природно-науковими методами, за допомогою фізики і хімії, розділивши і дослідивши фізичну організацію людини. Але людина не просто фізична організація. Людина також і душевно-духовна істота. Не враховуючи цього, не можна отримати справжнього уявлення ні про здоровий, ні про хворий людський організм. Тому антропософська медицина, не виключаючи досягнень природничо-академічної медицини, додає до фізичного пізнання людини його духовну і душевну організацію. «Антропософія» - в перекладі з грецького означає вчення про людину [1.2]. Антропософська медицина - це холістична медична система, яка ґрунтується на припущенні, що кожна людина фізично, психічно і духовно пов'язана з природою. Акцент робиться на лікуванні хронічних захворювань і духовному вдосконаленні. (Гострими порушеннями і наданням невідкладної допомоги антропософська медицина не займається). Антропософська медицина використовує для лікування різні методи, в тому числі гомеопатичні і антропософські ліки.

Мета дослідження. Висвітити взаємо зв'язок антропософської медицини і фармації.

Методи дослідження. Бібліосемантичний, аналітичний, узагальнюючий.

Результати. Антропософська медицина - це метод, розроблений австрійським філософом доктором Рудольфом Штайнером (1861-1925) у співпраці з доктором медицини Ітой Вегман на початку двадцятих років ХХ століття, які відкрили клініки антропософської медицини і фармацевтичні лабораторії для виробництва рослинних препаратів в Швейцарії і Німеччині [3, 4].

Антропософська медицина в різному ступені законно визнана як медицина в Австрії, Данії, Фінляндії, Німеччині, Італії, Латвії, Румунії, Швейцарії та Великобританії. В даний час антропософська медицина активно розвивається в Англії, Нідерландах, Франції, Швеції, США та ін. країнах, де працює безліч клінік, приватних і державних лікувальних центрів і тисячі лікарів. Витрати на послуги антропософської медицини відшкодовуються державним медичним страхуванням у Франції, Фінляндії, Німеччині, Нідерландах, Швеції, Швейцарії та Великобританії. Приватне страхування для антропософської медицини можливо в Австрії, Бельгії, Данії, Франції, Німеччині, Італії, Нідерландах і для деяких послуг в Швейцарії.

В системі охорони здоров'я Швейцарії офіційна Медична Асоціація Швейцарії видає кваліфікаційний сертифікат лікаря антропософської медицини. В результаті швейцарського референдуму в травні 2009 року з приводу включення комплементарної та альтернативної медицини в конституцію

Швейцарії антропософська медицина в офіційній системі охорони здоров'я Швейцарії визнана як особливий вид медицини і приймається як постачальник основних видів медичних послуг. У фармакопеї Швейцарії (Ph.Helv.) існує загальна фармакопейна стаття про антропософські препарати, яка включає: антропософські препарати, вихідні матеріали, методи виготовлення, лікарську форму.

В Україні існує Українське товариство антропософських лікарів, яке за ініціативою професора Костинської Н. Є. у 2002 р. було прийняте до Міжнародного об'єднання антропософських лікарських товариств (IVAA). В 2013 р. професор Костинська Н. Є. сертифікована медичною секцією Вищої духовної школи, як викладач антропософської медицини.

У антропософській медицині є досить багатий арсенал методів лікування:

- фармакотерапія з використанням гомеопатизованих мінералів і металів, рослинних витяжок, а також потенційованих препаратів з органів і тканин тварин;
- багата гамма зовнішніх застосувань - терапія мазями, препаратами металів; ритмічні протирання і масаж, масляні дисперсійні ванни тощо;
- психотерапія, заснована на антропософському розумінні людини і хвороби;
- лікувальна евритмія - терапія рухом, а також різні види художньої терапії: лікувальне ліплення і скульптура, терапія живописом і музикою, мовна терапія.

Основою антропософського підходу до фармації є «цілісне» знання про людину і природу, в якому люди і природа пов'язані спільною еволюцією. Тому антропософська фармація використовує речовини мінерального, рослинного і тваринного походження. Антропософські лікарські засоби призначалися кваліфікованими лікарями з 1921р. Діапазон антропософських препаратів визначається фізичними характеристиками речовин, при яких враховуються алопатичні, фітотерапевтичні та гомеопатичні критерії. Виробничі процеси таких ліків включають специфічні антропософські і типові гомеопатичні і фармацевтичні процедури.

Для унормування вимог до якості антропософських препаратів, вимог до вихідної сировини і методів виробництва Міжнародною асоціацією антропософських фармацевтів (IAAP) складено Антропософський фармацевтичний кодекс (APC), яка є головною організацією національних професійних асоціацій антропософських фармацевтів в Європі.

Міжнародний Антропософський фармацевтичний кодексу включає:

забезпечення прозорості антропософської фармацевтичної якості для фармацевтів і для контролюючих органів; забезпечує основу для підтримки існуючих і розробки нових антропософських лікарських препаратів.

Завдання IAAP:

представлення антропософської фармації в антропософському медичному русі, в суспільному житті і на міжнародному рівні; антропософські ліки розуміти як розширення звичайної фармакології;

встановлення стандартів щодо подальшої освіти і навчання, а також практики в антропософській аптеці (включаючи роздрібну торгівлю);

встановлення стандартів якості щодо методів виробництва і субстанцій, що використовуються для антропософських лікарських препаратів;
 просування досліджень в антропософській фармації;
 досягнення міжнародного визнання спеціалізованими виданнями, а також навчальних матеріалів для антропософських фармацевтів;
 створення у всьому світі спільної мережі між антропософськими фармацевтами для обміну інформацією та кращими практиками;
 ініціювання та координація міжнародної діяльності по антропософській фармації.

Визначення «Антропософські препарати» розроблені, складені і приведені відповідно до принципів антропософського сприйняття людини, тварин, субстанцій та природи і призначені для застосування у відповідності з цими принципами. Антропософський препарат може містити одну і більше діючих субстанцій, а також транспортні та інші допоміжні речовини. Згідно антропософським принципам активними речовинами можуть бути вихідні матеріали, які використовуються як такі, або вихідні матеріали, перетворені в активні субстанції в процесі антропософської фармації [5].

Висновок. Антропософська медицина і фармація направлена на лікування і оздоровлення людини, враховуючи три складові: фізичну, духовну і душевну організацію людини. В антропософській медицині використовуються як спеціальні, так і традиційні методи лікування і препарати: алопатичні, гомеопатичні, антропософські.

Список літератури

1. Г. Шалашенко. Антропософія // Філософський енциклопедичний словник — Київ : Абрис, 2002. — 742 с.
2. Свасьян К. А. Антропософія // Новая философская энциклопедия / Ин-т философии РАН;— 2-е изд., испр. и допол. — М.: Мысль, 2010. —825с.
3. Ботт В., Антропософская медицина, Санкт-Петербург, Деметра.- 2005.- 448с.
4. Штейнер Р., Вегман И. Основы развития врачебного искусства (Пер. с нем.) Деметра.-2008.-128с.
5. Антропософский фармацевтический кодекс АРС.4-е издание. 4143 Dornach. Швейцария.- 2017. 209с.